

Olennaiset toimintaan ja talouteen liittyvät tapahtumat

Yleiset kulttuuripalvelut

Yleiset kulttuuripalvelut toteuttavat kuntien kulttuuritoimintalain mukaista toimintaa Salossa. Tuemme salolaista kulttuuritoimintaa ja olemme mukana tuottamassa taide- ja kulttuuripalveluita eri kohderyhmille. Salon kaupungin kulttuuripäällikön virkaan on valittu Mikko Nortela. Hän aloittaa virassa 1.8.2024.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) TEAviisari -tiedonkeruun avulla selvitetään kuntien hyvinvointia ja terveyttä edistäviä toimenpiteitä, resursseja ja toimintakäytäntöjä. Kulttuurin osalta tietoja kerätään kahden vuoden välein. Vapaa-ajan lautakunta kävi läpi vuoden 2023 tiedonkeruun tulokset 18.1.2024 §3. Kulttuuripalveluiden osalta hyvällä mallilla ovat mm. työtilaisuudet taiteilijoille, kuntalaisten omaehtoisen kulttuuri- ja kulttuuriperintötoiminnan tukeminen ja osallisuutta edistävä toiminta (Kulttuurikumppanit, asukaskyselyt ja -kohtaamiset), kulttuurikasvatusta edistävä toiminta (kulttuurikasvatussuunnitelma Nappula) ja eri kohderyhmille suunnatut palvelut. Suurin kehittämiskohde liittyy voimavarojen ja toimintakäytäntöjen puutteeseen; yleisen kulttuuritoiminnan henkilöstö 2,4 htv (min. 3 htv asukaslukuun suhteutettuna), käyttökustannukset 124,2 €/asukas (seuraava taso min. 144 €), asiakaspalvelujen ostot ja avustukset 2,9 €/asukas (min. 4,3 €), osallistumisen kynnystä madaltavan vertaistoiminnan järjestäminen (Kulttuuriluotsit), prosenttiperiaate sekä sähköiset/digitaaliset palvelut.

Resurssivajetta helpottaa osin vuoden alussa käyttöön saatu valtionperintö (Korpela, projekti 1279), jonka turvin voitiin rekrytoida kulttuurisuunnittelija ajalle 1.4.2024 -31.3.2026. Tehtävään valittiin sisäisen haun kautta ohjaustoiminnan artonomi AMK Satu Pasio. Kulttuurisuunnittelijan tehtävänä on käynnistää ja vakiinnuttaa Saloon sopiva kulttuuriosallistumisen vertais- ja vapaaehtoistoiminnan eli kulttuuriluotsitoiminnan malli. Kulttuuriluotsitoiminta on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-kertoimen myötä yksi kuntien valtionosuuksien laskentatekijöistä.

Vuoden 2024 kulttuuriavustusten hakuajoja oli uuden toimintatavan mukaisesti kaksi, 1.-30.11.2023 ja 26.2-27.3.2024. Hakemuksia saapui määräaikaan mennessä yhteensä 67 kpl, haetun rahoituksen kokonaismäärä 452.295 €, budjetoitu avustusmääräraha 250.000 €. Vapaa-ajan lautakunta teki jakopäätökset ensimmäisen haun avustuksista 18.1.2024 § 4, yhteensä 145.600 €. Loput 104.400 € jaetaan vapaa-ajan lautakunnan kokouksessa 25.4.2024.

Salon kulttuuri-ohjelma on edennyt kaupungin sisäiseen yhteistyöstö- ja viimeistelyvaiheeseen. Työskentelyn fasilitaattori kilpailutettiin helmikuussa, kilpailutuksen perusteella tekijäksi valikoitui MDI Public. Ohjelmaluonnos on tarkoitus viedä vapaa-ajan lautakunnan käsittelyyn 23.5.2024.

Lapsille, nuorille ja perheille suunnattuja kulttuuripalveluita toteutettiin omana toimintana mm. kulttuuritila Näkkärin säännöllisen Lasten lauantai -ohjelmiston sekä Ylhäistentien Vauvaperjantaiden myötä. Lastenkulttuurin

maaliskuu -teemakuukausi järjestettiin nyt viidettä kertaa yhteistyössä alueen lastenkulttuuritoimijoiden kesken. Sen sisällöissä uutuutena toteutettiin yleisten kulttuuripalveluiden toimesta pääkirjaston näyttelytilassa vauva- ja taaperoperheille suunnattu Vauvan vinkkeli -taidenäyttely. Lisäksi teemakuukauden ohjelmistoa levitettiin myös keskustan ulkopuolelle järjestämällä lastenkulttuuriesityksiä Muurlassa, Perniössä sekä Perttelin Kairolassa. Totuttuun tapaan suunniteltiin ja toteutettiin myös Talvilomalla tapahtuu -lomaviikon ohjelmakokonaisuus yhteistyössä liikunta- ja nuorisopalvelujen kanssa. Lomaviikkojen ohjelmakokonaisuuksissa yleiset kulttuuripalvelut toimivat koordinoivana tahona sekä osallistuu ohjelman toteutukseen mm. taidetyöpajasisällöin.

Kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulassa järjestettiin mm. Kansansaduista säveliksi -musiikkikasvatussisältöjä esiopetuksen yksiköissä sekä syksyltä siirtyneitä kuudesluokkalaisten koululaiskonsertteja alakouluilla. Lisäksi tehtäviin kuului kulttuurikasvatussuunnitelman tiedotus ja ohjelman yleinen koordinointi. Edelleen lastenkulttuurin kehittämistoimintaan kuului moniin työryhmiin osallistuminen, missä edistettiin esimerkiksi tiedottamisen käytäntöjä, asiakasohjausta sekä verkosto- ja yhteistyötä.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät Kulttuurituottajien työtehtävien laajuus ja määrä on kasvanut merkittävästi viimeisten vuosien aikana. Eri alojen osaamista ja tietotaitoa vaativat, oman toimivallan ylittävät ja perustyön päälle tulevat tehtävät vievät yhä enemmän aikaa ja resursseja. Resurssivajetta on mm. yleis- ja taloushallinnon- sekä toimistotehtävissä, joihin liittyvät asiat kulttuurituottajat hoitavat tällä hetkellä muun työn ohessa.

Museopalvelut

Taidemuseo Veturitali

Taidemuseossa avattiin tammikuun lopussa kiinalaisen valokuvataiteilija Chen Jiangan vaikuttavia suurikokoisia ja luontoteemaisia teoksia esittelevä näyttely. Galleriatilassa oli samaan aikaan esillä Nuutti Koskisen kaksikanavainen videoteos Primaarisukessio. Molemmat näyttelyt ovat avoinna 28.4. asti. Näissä kahdessa näyttelyssä vieraili maaliskuun loppuun mennessä 5326 kävijää. Kaikkiaan Veturitalissa kävi yleisöä tammi-maaliskuussa 6010 henkilöä.

Näyttelyiden ohessa tuotettiin lastenkulttuurin maaliskuun tapahtumaksi Ismo Jokiahon keramiikkanäyttely, joka oli esillä 16.3.-7.4. museon kahvilassa ja katsottavissa vain ulkoa ikkunoiden lävitse. Yhteistyössä kansainpiston kanssa tuotettiin valokuvakurssitoimintaa aikuisille sekä museon omana tuotantona maksuttomia lasten työpajoja hiihtolomalla sekä lastenkulttuurin maaliskuu -teeman alla. Taidemuseon tammi-maaliskuun pääsylippuja vuokratuotot olivat 15,22% koko vuoden budjetoitusta lipputulosta. Tulos on huomattavasti ennako-odotuksia pienempi ja asettaa paineita loppuvuodelle, jolloin museo on lisäksi kiinni kahden kuukauden ajan. Museon markkinointi ei ole toiminut entiseen tapaan henkilöstövaihdosten ja -vajeen vuoksi.

Salon historiallinen museo

Perniön museon asenäyttelyyn uudistustyötä on suunniteltu talven ajan ja näyttelyyn varatun tilan remontointi alkoi vanhan näyttelyn purkamisella ja seinä- sekä kat-

Maaliskuu 2024 Sivistyspalvelut Vapaa-aikapalvelut

topintojen uudistamisella, jonka tekee tilapalveluiden kirvesmies. Poliisi edellyttää jatkossa erityisiä vitriinirakenteita sekä rakennesuojauksia. Samassa yhteydessä korjataan vielä museon yläkerran loput ulkoikkunat. Meritalon museossa yläpohja on eristetty maaliskuun aikana uudestaan tilapalveluiden toimesta. Työ aiheutti ylimääräistä siivoamista museon tiloissa. Meritalon museoon on lisäksi tuotettu graafikon kanssa lasten puutarhakierros sekä kasvikartta kesäkautta varten.

Halikon museoon on Sagalundin lastenkulttuurikeskuksen kanssa kehitetty kulttuurikasvatussuunnitelma Nappulan opastussisältöjä. Määräaikainen valokuvaaja on digitoinut historiallisen museon valokuvakokoelmia jatkaen aiempina vuosina aloitettua projektia. Elektroniikkamuseo on ollut talvikauden suljettu. Museossa on vaihdettu asiakaspisteen paikkaa, siivotto ja vaihdettu lattiateippaukset sekä järjestelty kokoelmatiloja. Museo avautuu yleisölle taas 4.4.

Museopalveluita on talvikaudella työllistänyt erityisesti uusien rekrytointien tekeminen sekä uusien työntekijöiden perehdytystyö, joka jatkuu vielä koko loppuvuoden. Museopalveluihin on rekrytoitu alkuvuoden aikana museoassistentti elektroniikkamuseoon, historiallisen museon intendentti, historiallisen museon ma. museomes-tari, ma. amanuessi taidemuseoon sekä kolme ma. asiakaspalveluvirkailijaa ja valokuvaaja työvoimapalveluiden välityksellä. Lisäksi rekrytoitiin Perniön museoon ja Meritalon museoon kesän työntekijät. Henkilövaihdokset pienessä työyhteisössä aiheuttavat merkittävää kuormitusta sekä eri asteista ja -kestoista taantumista työn laadussa, tuloksellisuudessa ja myös poikkeamaa museopalveluiden taloudessa. Työssäjakamista tuetaan osin yksilötyönohjauksella talven ja kevätkauden ajan. Museo- palveluiden kuormittuneisuusaste on työsuojelun ja työterveyden tiedossa.

Kirjastopalvelut

Vuoden kolme ensimmäistä kuukautta ovat kirjastopalveluissa menneet ristiriitaisissa tunnelmissa. Olemme onnistuneet tarjoamaan asiakaspalvelua ja järjestäneet yleisötapahtumia odotusten mukaisesti. Samalla sairauspoissaolojen määrä on ollut korkea eri yksiköissä. Mahdollisuuksien mukaan olemme käyttäneet sijaisia. Asiakaspalvelussa kirjastossa olemme käyttäneet toistuvasti myös työllistettyjä. Kirjastopalvelut on ollut henkilöstötilanteesta yhteydessä työterveyshuoltoon ja henkilöstöpalveluihin. Pääkirjastossa on kevään aikana järjestetty henkilökunnalle työnohjausta.

Maaliskuussa pääkirjastossa tehtiin viemäreiden kunnostukset ja kuvaukset. Tutkimuksissa ilmeni, että putkiston rakenteista löytyi painaumuksia, jotka ovat todennäköisesti aiheuttaneet viemäreiden tukkeutumisia. Tilapalveluilta saadun tiedon mukaan he suunnittelevat korjauksia. Aikatauluista tai kustannusarvioista ei ole vielä saatu tietoja.

Alkuvuoden aikana järjestettyjä yleisötalouksia ovat olleet muun muassa 14. helmikuuta Turun yliopiston tohtorikoulutettavan arkeologi Jussi-Pekka Kinnusen yleisöluento Lounais-Suomen alueella tehdystä hautalöydöistä. Osa esitellyistä kohteista oli Salon seudulta. 5. maaliskuuta pääkirjastossa Salon Seudun Sanomien toimittaja Asko Lehtonen esitteli kuulijoille laulaen, soittaen ja ää-

neen lukien tuoreinta runoteostaan. Muita yleisötalouksia ovat olleet muun muassa Novellikoukut, joissa luetaan kirjoja ääneen samalla, kun kuulijat tekevät käsitöitä. Yleisötalouksien lisäksi kirjastoissa pidetyt näyttelyt ovat kiinnostaneet asiakkaita. Sekä yksittäisten ammatti- ja harrastajataiteilijoiden että kansalaisopiston kuvataideryhmien näyttelyt ovat olleet suosittuja. Kirjaston ja koulujen välinen yhteistyö on jatkunut vilkkaana myös alkuvuoden aikana. Sekä varhaiskasvatukseen että perusopetuksen ja toisen asteen oppilaitosten ryhmiä on käynyt kirjastoissa. Heille tarjottuja sisältöjä ovat olleet pienimmille järjestetyt satuhetket sekä isommille pidetyt kirjavinkkaukset sekä kirjastonkäytön ope- tukset.

Lukemisen edistämishanke Luova lukutaito päättyi maaliskuun lopussa. Kyseessä oli hanke, johon Salon kirjastopalveluiden lisäksi osallistuivat Liedon, Sauvon, Someron ja Taivassalon kirjastot. Hankkeen koordinointityöstä ja sisällöstä vastasi turkulainen sanataidepalveluita tuottava Kirjan talo ry. Hanketyöntekijät kävivät mukana olleiden kuntien kirjastoissa pitämässä erilaisia tapahtumia ja työpajoja. Samalla hanketyöntekijät antoivat myös kirjaston työntekijöille koulutusta ja neuvontaa siitä, miten kehittää kirjavinkkauksia ja järjestää omia tapahtumia. Hankkeen rahoitus tuli Opetushallitukselta. Sen loppuraportointi on vielä kesken. Kaikki mukana olleet kunnat eivät vielä ole toimittaneet loppuraportteja. Hankkeeseen osallistuneiden kuntien kirjastojen työntekijöiltä kuullut kommentit sekä saadut asiakaspalautteet ovat olleet positiivisia. Valitettavasti hankkeelle ei saatu Opetushallitukselta jatkorahoitusta. Hankkeessa saatuja kokemuksia voidaan kuitenkin kuntakohtaisesti hyödyntää kirjaston ja koulujen kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana kirjastopalveluissa tehtiin 210.915 lainausta. Vuonna 2023 samana aikana kokonaislainaus oli 213.064. Näihin lukuihin ei sisälly e-aineistojen käyttöluukuja. Niitä koskevat tiedot on aikaisemmin saatu vasta seuraavan vuoden alussa. Tiedot tulevat Turusta keskitetyksi.

Liikuntapalvelut

Uusia liikuntaneuvonta-asiakkaita tuli Varhan liikuntaneuvontaläheteellä neuvontaan 48 henkilöä. Vuoden alussa kaikkiin yläkouluihin laajentuneeseen koulu pt - nimellä nuorille suunnattuun liikuntaneuvontaan osallistui 21 nuorta. Liikuntaneuvontaan tulleiden asiakkaiden on huomattavasti suurempi kuin viime vuoden vastaavalla ajalla.

Ohjattu kurssitoiminta käynnistyi viikolla 2. Kaikki suunnitellut kurssit toteutuivat lukuun ottamatta yhtä alkavien vauvojen kurssia sekä naisten alkeisumakoulu. Talvilomaviikolla liikuntapalvelut olivat mukana järjestämässä Talven taikaa Vuohensaarella – tapahtumaa sekä toimintatorstai – tapahtumaa Perniön Melassuolla. Tapahtumat olivat suunnattu koko perheelle ja perheiden yhdessä tekemiselle.

Valtakunnallisella ikiliikkujaviikolla järjestettiin Salohallissa (14.3.) ikääntyneiden toritapahtuma. Tapahtuman tarkoitus oli jakaa tietoa yhdistysten toiminnasta, infota ikääntyneiden palveluista ja lisätä yhteisöllisyyttä. Saatu- jen kävijä- ja esittelijä palautteiden perusteella tapahtuma on tarkoitus uusia ensi vuonna.

Uimahallin kävijämäärä alkuvuonna 1-3 / 2024 oli lähes 70.000 kävijää. Uimahalli oli suljettuna kahteen otteeseen uintikilpailuiden vuoksi, la 2.3. kevätkisat sekä 22.-24.3. SM-Masters uintien järjestelyistä johtuen. Kumpikin kilpailu oli Salon Uimareiden järjestämä.

Liikuntahalleissa toiminta on ollut ajanjaksolla kiivasta, onhan useissa sisäpaloilulajeissa runkosarjat päätymässä ja play off-pelit jo alkaneet tai alkamassa. Alkuvuoden aikana Salohallissa järjestettiin seurojen ja tapahtumajärjestäjien toimesta 20 liigaseurojen ottelua, yksi konsertti, messut sekä iso junioreiden koripalloturnaus. Tämän lisäksi naisten futsalmaajoukkue pelasi turnauksen Salohallissa. Halleissa lukuisia junioriturnauksia ja muita liikuntatapahtumia, perinteisesti Wanhojen tanssit Salohallissa sekä Halikon ja Perniön liikuntahalleissa. Salohallin syksyllä toteutettu putkiremontti otettiin vastaan tammikuussa, kaikki sujui erittäin hyvin.

Jääkiekon sarjakausi päättyi Salon jäähallin osalta maaliskuun loppuun, mutta jatkuu vielä harjoitusten, turnauksen ja taitoluistelu näytöksen merkeissä huhtikuun puoleen väliin. Ulkojääkenttien osalta jäät saatiin pidettyä kunnossa hiihtolomalle asti ja hiihtämään pääsi vielä huhtikuun puolellakin.

Lämmitetyn tekonurmen avauduttua loppiaisen jälkeen, käyttöä rajoitti ajoittain kovat pakkaset mutta muuten kenttä oli kovassa käytössä. Tammikuun lopusta alkaen kentällä pelattiin useita harjoitusotteluita sekä muutama virallinen ottelukin.

Salon saunallisissa uimarannoissa on läpi talvikauden (lokakuusta-huhtikuuhun) aktiivista osallistumista talviuintiin. Suuren suosion myötä järjestettiin yhteistyössä tapahtumakoordinaattorin, talviuinnin järjestäjien ja liikuntapalveluiden kesken avantoralli 17.-18.2.

Talous

Maaliskuun laskennallinen talousarvion toteumaprosentti on 25%. Vuoden 2023 vapaa-ajan lautakunnan vertailuluvuista on poistettu kansalaisopiston luvut, jotta vertailtavuus vuosien välillä säilyy.

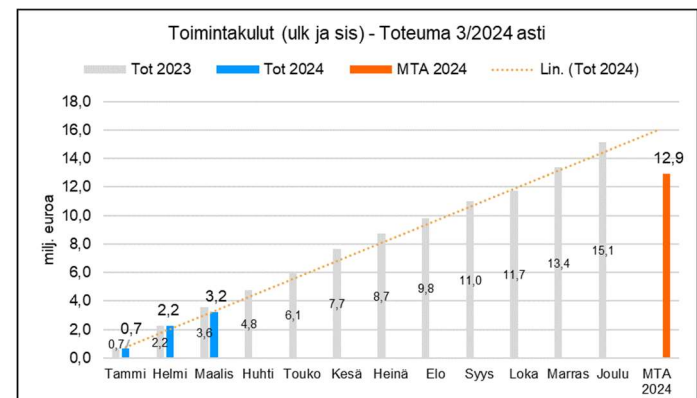
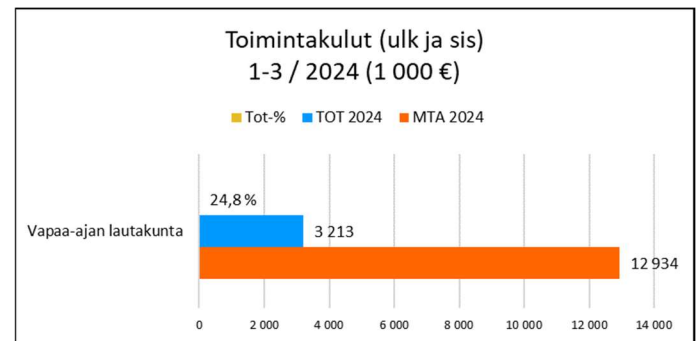
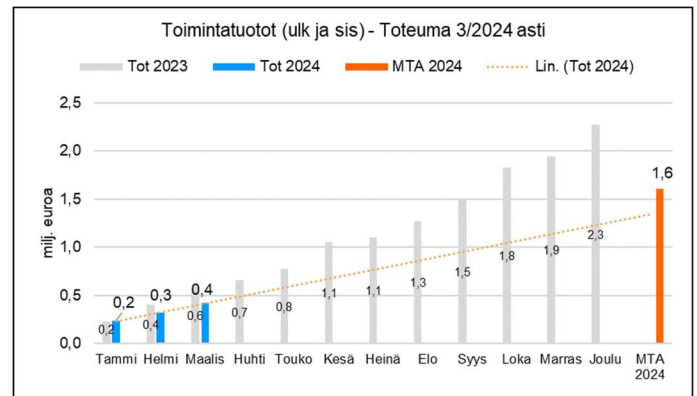
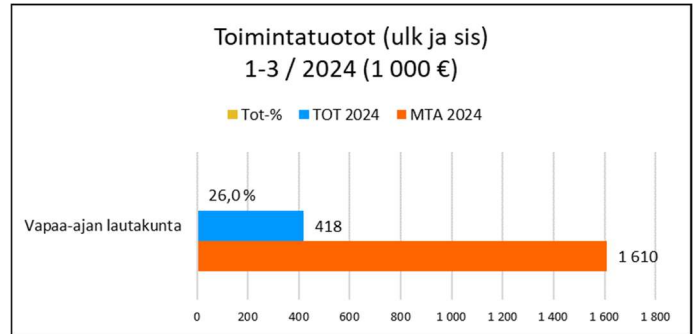
Sisäisiä ja ulkoisia toimintatuottoja on tammi-maaliskuun aikana toteutunut 0,4 miljoonaa euroa (26,0 % talousarviosta), mikä on noin 20.000 euroa vähemmän viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

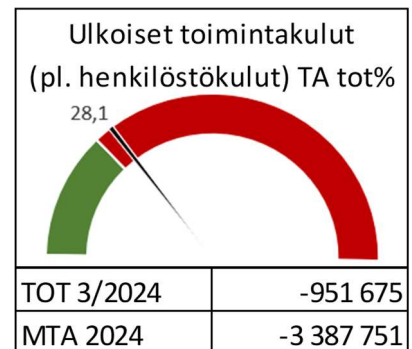
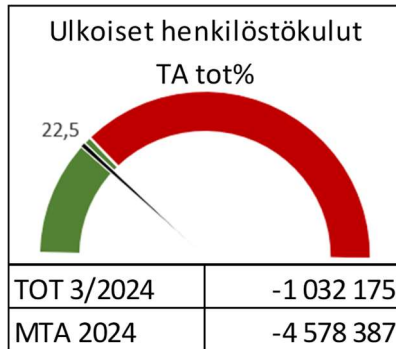
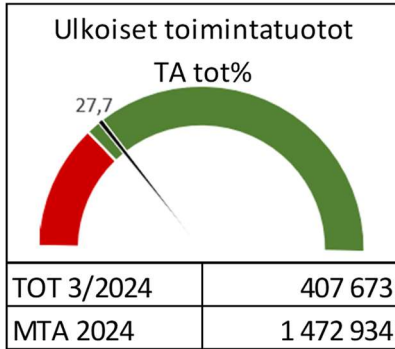
Myyntituottoja on toteutunut tammi-maaliskuun aikana yhteensä noin 270.000 euroa, joka on viime vuoden tasolla. Tukia ja avustuksia on kertynyt noin 60.000 euroa, jossa on vähennystä viime vuoteen noin 20.000 euroa. Ero viime vuoteen tulee työllistämistuen laskusta. Muita toimintakuluja on kertynyt noin 84.000 euroa, jossa on vähennystä viime vuoden vastaavaan ajankohtaan noin 10.000 euroa. Museopalvelujen tuottoja on kertynyt noin 30.000 euroa viime vuotta vähemmän ja vastaavasti liikuntapalveluiden vuokratuottoja on kertynyt noin 20.000 euroa viime vuotta enemmän.

Sisäisiä ja ulkoisia toimintakuluja on toteutunut 3,2 miljoonaa euroa, mikä on noin 100.000 euroa enemmän kuin viime vuoden tammi-maaliskuussa. Talousarvion toimintakulujen toteuma on 24,8 %. Palvelujen ostoja on toteutunut tammi-maaliskuun aikana talousarvion nähden 24,6%, aineita, tarvikkeita ja tavaroita 31,4%, avustuksia 36,9% ja muita toimintakuluja 24,6%.

Henkilöstökuluja on kirjattu tammi-maaliskuun aikana 1,0 miljoonaa euroa, joka on samalla tasolla viime vuoteen verrattuna. Henkilöstökulujen osalta talousarvion toteuma on 22,5 %. Kunta-alan sopimusten sopimuskausi on 1.5.2022-30.4.2025. Vuonna 2024 yleiskorotus tehdään kaikkiin kunta-alan sopimukseen 1.6.2024 alkaen. Sopimukseen kuuluu lisäksi 1.2.2024 voimaan tullut kehittämissohjelmaerä (keskitetty erä), 1.6.2024 voimaan tuleva paikallinen järjestelyerä sekä 1.6.2024 voimaan tuleva kehittämissohjelmaerä (paikallinen erä).

Vuoden 2024 talousarvio on nettositova lautakuntatasolla eli lautakuntien ulkoinen toimintakate on valtuuston nähden sitova. Lautakuntaa sitova ulkoinen toimintakate on -1,6 miljoonaa euroa, 24,3 % talousarviosta.

TULOSLASKELMA 1 000 € (ulkoinen)	KUM TOT 3/2024	MTA 2024	TOT % MTA 2024	KUM TOT 3/2023*	Muutos ed.vuosi	Muutos% ed.vuosi
Vapaa-ajan ltk yhteensä						
Myyntituotot	259	889	29,1 %	267	-8	-3,1 %
Maksutuotot	7	20	33,7 %	0	7	0,0 %
Tuet ja avustukset	59	176	33,4 %	78	-19	-24,5 %
Muut toimintatuotot	83	387	21,5 %	93	-10	-10,4 %
Toimintatuotot yhteensä	408	1 473	27,7 %	438	-30	-6,9 %
Henkilöstökulut	-1 032	-4 578	22,5 %	-1 054	-22	-2,1 %
Palvelujen ostot	-405	-1 576	25,7 %	-538	-133	-24,7 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-336	-1 073	31,3 %	-307	29	9,5 %
Avustukset	-159	-432	36,9 %	-100	60	59,6 %
Muut toimintakulut	-51	-307	16,7 %	-1 111	-1 059	-95,4 %
Toimintakulut yhteensä	-1 984	-7 966	24,9 %	-3 110	-1 126	-36,2 %
Toimintakate	-1 576	-6 493	24,3 %	-2 672	1 095	41,0 %
Vapaa-aikapalvelut						
toimintatuotot	0	0	0,0 %	0	0	0,0 %
toimintakulut	-7	-104	6,4 %	-8	1	-14,8 %
Kulttuuripalvelut						
toimintatuotot	55	222	24,5 %	111	-57	-50,9 %
toimintakulut	-475	-1 993	23,8 %	-440	-36	8,1 %
Kirjastopalvelut						
toimintatuotot	35	96	36,2 %	19	15	78,6 %
toimintakulut	-640	-2 411	26,5 %	-601	-38	6,4 %
Liikuntapalvelut						
toimintatuotot	318	1 155	27,6 %	294	25	8,3 %
toimintakulut	-862	-3 457	24,9 %	-764	-98	12,9 %

* Vuoden 2023 vapaa-ajan lautakunnan vertailuluvuista on poistettu kansalaisopiston luvut, jotta vertailtavuus vuosien välillä säilyy.

Vapaa-ajan lautakunta maaliskuu 2024

Henkilöstömäärä

121

Veturitalin kävijämäärä

6 010

Uimahallin kävijämäärä

70 000

Liikuntatapahtumat
Ottelu-/kilpailutapahtumat

372

Muut tapahtumat

6

Kulttuuritapahtumat

87

Toimintakulut

2,0 M€

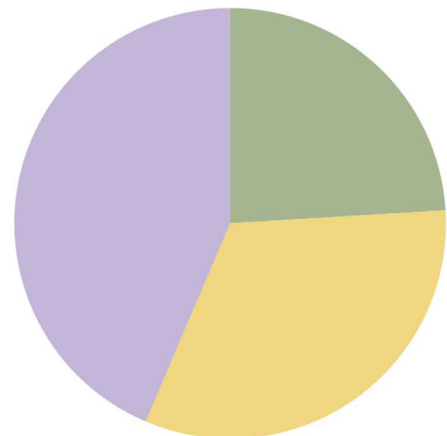

Toimintatuotot

0,4 M€

Toimintakulut (1.000€)

Kulttuuripalvelut	475 (+8,1%)
Kirjasto ja tietopalvelut	640 (+6,4%)
Liikuntapalvelut	862 (+12,9%)

■ Kulttuuripalvelut
■ Kirjasto ja tietopalvelut
■ Liikuntapalvelut

Kirjastojen lainat ja
uusinnat

210 915

Investoinnit

0,0 M€

